

-हारिन् *a.* entitled to a share, inheriting. (-*m.*) 1 an heir. -2 division.

भागकः A divider.

भागनम् 1 The period of the sun's passing through the signs of the zodiac. -2 The circumference of a great circle.

भागशस् *ind.* 1 In parts or portions, part by part. -2 According to the share.

भागिक *a.* 1 Relating to a part. -2 Forming a part. -3 Fractional. -4 Bearing interest; (भागिकं शतम् 'one part in a hundred', *i. e.* one per cent; so भागिका विशतिः &c.).

भागिन् *a.* [भाग-इनि] 1 Consisting of shares or parts. -2 Sharing, having a share; रूपस्य भागी भवति दृष्टमेतत्पुरातनैः Mb. 3. 84. 57. -3 Sharing or participating in, partaking of; as in दुःखे. -4 Concerned in, affected by. -5 A possessor, owner; तस्येह भागिनौ दृष्टौ बीजी क्षेत्रिक एव च Ms. 9. 53. -6 Entitled to a share; औरसक्षेत्रजौ पुत्रौ पितृरिक्थस्य भागिनौ Ms. 9. 165; विड्जास्तु द्वेषकभागिनः Y. 2. 125. -7 Lucky, fortunate; शिवायुद्धां भागिनीं सुप्रसन्नाम् Mb. 13. 26. 86 (com. भागिनीं भगानामैश्वर्यादीनां षण्णां समूहो भागं तद्वतीम्). -8 Inferior, secondary. -9 Highly useful. Hence भागित्वम् means 'high utility'; भागित्वाद्वा गवां स्यात् MS. 10. 3. 47. [शबर explains भागित्वात् as भागवत्यो हि महाभागाः । महति उपकारे वर्तन्ते इत्यर्थः ।] -*m.* A co-heir. -नी A co-heiress.

भागवत् *a.* (-ती *f.*) [भागवतः भगवत्या वा इदं सोऽस्य देवता वा अण्] 1 Relating to or worshipping Viṣṇu. -2 Pertaining to a god; कौमारादाचरेत् प्राज्ञो धर्माच्च भागवतानिह -3 Holy, divine, sacred. -तः A follower or devotee of Viṣṇu or Kṛiṣṇa. -तम् N. of one of the 18 Purāṇas.

भागिनेयः [भागिन्या अपत्यं ढक्] A sister's son. -यी A sister's daughter.

भागीरथी [भागीरथेन सानीता तेन भागीरथी स्मृता] 1 N. of the river Ganges; भागीरथीनिर्झरशीकराणाम् Ku. 1. 15. -2 N. of one of the three main branches of the Ganges; cf. भागीरथी भोगवती जाह्नवी त्रिजटेश्वरी । विष्णुपादाब्जसभृता गङ्गा त्रिपथगामिनी ॥ Stotra.

भागुरिः N. of a famous author of a Smṛiti and Vyākaraṇa; वट्टि भागुरिरल्लोपमवाप्योरुपसर्गयोः Sk.

भाग्यम् *a.* [भज्-भ्यत् कुत्वम्] 1 To be divided, divisible. -2 Entitled to a share. -3 Forming a part. -4 Subject to fractional deduction. -5 Lucky, fortunate. -ग्यम् 1 Fate, destiny, luck, fortune; त्रियाश्वरित्रं पुरुषस्य भाग्यं देवो न जानाति कुतो मनुष्यः Subhāṣ; oft. in pl.; सा निन्दन्ती स्वानि भाग्यानि बाला S. 5. 30. -2 Good fortune or luck; R. 3. 13. -3 Prosperity, affluence; भाग्येष्वनुत्सेकिनी S. 4. 18. -4 Happiness, welfare. (भाग्येन fortunately, happily). -Comp. -आयत्त *a.* dependent on fate;

भाग्यायत्तमतः परम् S. 4. 17; cf. also भाग्येषु शेषमायत्तं दृष्टपूर्वं न चान्यथा Pratijñā Y. 2. 5. -उदयः 1 dawn of good fortune, lucky occurrence. -ऋक्षम् (भाग्यक्षम्) the asterism पूर्वा-फल्गुनी. -क्रमः course or turn of fortune; भाग्यक्रमेण हि धनानि भवन्ति यान्ति Mk. 1. 13. -पञ्चः a kind of pavilion; Vastuvidyā. -योगः a lucky or fortunate juncture. रहित *a.* deserted by fortune, miserable; प्रायो गच्छति यत्र भाग्यरहितस्तत्रैव यान्त्यापदः Bh. 2. 90. -विप्लवः ill-luck, adverseness of fate; अथवा मम भाग्यविप्लवादर्शनिः कल्पित एष वेधसा R. 8. 47. -वशात् *ind.* through the will of fate, luckily, fortunately. -संक्षयः bad fortune, calamity. -संपद् good fortune, prosperity.

भाग्यवत् *a.* (-ती *f.*) 1 Fortunate, blessed, happy. -2 Prosperous.

भाङ्ग *a.* (-ङ्गी *f.*) [भङ्गाया इदम् अण्] Made of hemp, hempen.

भाङ्गीनम् [भङ्गाया भवनं क्षेत्रं घञ्] A field of hemp.

भाङ्गकः A tattered cloth, shred, rag.

भाज् 10 U. To divide, distribute; see भज् *caus.*

भाज् *a.* (Usually at the end of comp.) 1 Sharing or participating in, liable to. पाप°; cf. न केवलं यो महतोऽप-भाषते शृणोति तस्मादपि यः स पापभाक् Ku. 5. 83; दोष° guilty. -2 Having, enjoying, possessing, obtaining; सुख°, रिक्थ°. -3 Entitled to. -4 Feeling, experiencing, being sensible of. -5 Devoting oneself to. -6 Living in, inhabiting, dwelling in; as in ऊहरभाज् (U. 2. 21.); दरीभाज् &c. -7 Going or resorting to, seeking. -8 Worshipping. -9 Falling to the lot of. -10 What must be done, a duty (कर्तव्य); (व्यरंसीत्) कृताऽकृतेभ्यः क्षितिपालभागभ्यः Bk. 3. 21.

भाजक् *ind.* Quickly, swiftly.

भाजकः [भाज्-ण्वल्] 1 Dividing. -2 (In arith.) A divisor.

भाजनम् [भाज्यतेऽनेन भाज्-ल्युट्] 1 Sharing, dividing. -2 Division (in arith). -3 A vessel, pot, cup, plate; पुष्पभाजनम् S. 4; R. 5. 22. -4 (Fig.) A receptacle, recipient, repository; स श्रियो भाजनं नरः Pt. 1. 243; कल्याणानां त्वमसि महतां भाजनं विश्वमूर्तें Mā. 1. 3; ऐहिकस्य सुखस्याभाजनमयं जनः Dk.; U. 3. 15; M. 5. 8. -5 A fit or deserving person, a fit object or person; भवाद्वा एव भवन्ति भाजनान्युपदेशानाम् K. 108; गुरुणा ज्ञानसर्वस्वे सन्तोषाद्भाजनीकृतः Bm. 1. 40. -6 Representation. -7 A measure equal to 64 *palas*. -लेखितम् A variety of diamonds capable of scratching on the surface of vessels; Kau. A. 2. 11. 29. -लोकः the world of inanimate things (opp. to सत्त्वलोक); Buddh. -Comp. -विषमः One of the ways of embezzlement, namely use of false cubic measures such as भाजन; Kau. A. 2. 8. 26.

भाजित *a.* Shared, divided. -तम् A share, portion.